



TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.



13.06.2025 TARİHLİ “BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ” HAKKINDA TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİNİN GÖRÜŞÜ

Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadelede kritik bir süreçten geçtiği bu dönemde, fosil yakıtların vazgeçilmez olduğu vurgulanarak hazırlanan bu kanun teklifi, ülkenin taahhüt ettiği sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle açık bir çelişki içindedir. Türkiye, 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda sera gazı emisyonlarını %41 azaltmayı taahhüt ederken, maden kanununda yapılan bu değişikliklerle, karbon yutakları olan ormanların madencilğe açılmasını öngörmekte ve iklim değişikliği ile mücadeleyi sekteye uğratmaktadır.

2872 Sayılı Çevre Kanunu, 3213 sayılı Maden Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımına İlişkin Kanun, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun bazı maddeleri değiştirilmesi teklifi ile; orman, zeytinlik, mera ve sit alanlarının neredeyse tamamını madencilğe açmayı hedefliyor. Teklif kanunlaşır; Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) madencilik projelerinde tek karar verici olacak, zaten sağlıklı yürümeyen ÇED süreçleri hızlandırılacak ve acele kamulaştırma kurumsallaşacaktır. Ayrıca, devletin madencilik izinlerinden aldığı ücretlerde hesaplama katsayıları düşürülerek, şirketlerin daha az ödeme yapması sağlanacaktır.

Fosil Yakıtlarla Çelişen Strateji

Kanun teklifinin gerekçesinde enerji arz güvenliği ve dışa bağımlılığı azaltma hedefi öne çıkarılmaktadır. Ancak bu, kömür madenciliğini teşvik etmek ve ormanları, zeytinlikleri, kültürel miras alanlarını ve su havzalarını feda etmek anlamına gelmektedir. Türkiye'nin yenilenebilir enerjiye geçiş stratejisi ve Paris İklim Anlaşması taahhütleri göz önüne alındığında, bu teklif sürdürülebilir kalkınma ilkelerine aykırıdır.

Karbon Yutakları Olan Ormanların Korunması Şarttır

Teklifte maden alanlarına denk gelen ormanların Maden Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)'e ücretsiz devredileceği ve kurumlardan görüş alma süreçlerinin de MAPEG tarafından yürütüleceği belirtilmektedir. Bu düzenleme, ormanların kamu yararı adına korunmasını savunan anayasal yükümlülükleri göz ardı etmektedir.

Muhafaza Ormanlarının Yok Edilmesine Karşıyız

Kanun teklifinin 3'üncü maddesi ile 3213 Sayılı Maden Kanunun 7. Maddesinin 2. Fıkrasının değiştirilmesi ile “muhafaza ormanı” ifadesi yasadan çıkarılarak, en üst düzeyde koruma statüsüne sahip muhafaza ormanları, normal ormanlar gibi iş ve işleme konu edilerek, madencilğe açılmasının yolu yapılmaktadır. 6831 sayılı Orman Yasasının 23 ve 24'üncü maddeleri gereğince, “arazi kayması ve yağmurlarla yıkanması tehlikesine maruz olan yerlerdeki ormanlarla, meskûn mahallerin havasını, şose ve demiryollarını, toz ve kum fırtınalarına karşı muhafaza eden ve nehir yataklarının dolmasının önüne geçen veya memleket müdafaası için muhafazası zorunlu olan devlet ormanları veya maki veya fundalarla örtülü yerleri” sürekli olarak; tahrip edilmiş veya yangın görmüş devlet ormanlarını da üretim ormanı haline gelinceye kadar bakanlar kurulu kararıyla, muhafaza ormanı olarak ayrılmaktadır. Bu güne kadar ilan edilen 54 adet, toplam 247.707 hektar “muhafaza ormanı” statüsünde orman alanı vardır. Bu alanların madencilğe konu edilecek şekilde yasadan çıkarılmasının teklif edilmesi dahi düşünülemez ve derhal geri çekilmelidir.



TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkinden mahrumdur.



Devlet Ormanlarının MAPEG'e Devredilmesine Karşıyız

Kanun teklifinin 3'üncü maddesi ile 3213 Sayılı Maden Kanunun 7'inci maddesinin 3'üncü, 4'üncü, 7'inci ve 11'inci fıkraları değiştirilerek; "Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine MAPEG'in talebi üzerine üç ay içinde yirmi dört ay süreyle bedelsiz izin verilir. MAPEG'çe talep edilmesi halinde izin süresi on iki ay uzatılır. MAPEG'çe alınan bedelsiz izne ilişkin taahhüt senedi Orman Genel Müdürlüğü (OGM)'ne verilir. Ancak verilen bedelsiz iznin işletilmesi, gerçek ve tüzel kişilere devredilmesi veya işlettirilmesi halinde alınması gereken bedeller OGM'nin özel bütçe hesabına yatırılarak, bedelli taahhüt senedi en geç bir ay içerisinde OGM'ye verilir. Bu fıkranın yürürlüğe girmesinden önce verilen izinler ruhsat süresince devam eder ve altı ay içerisinde MAPEG'e devredilir." şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Devlet Ormanlarında maden işletme, tesis ve altyapı tesis izinlerinin MAPEG'e bedel alınmaksızın izin verilmesi, izinle birlikte ruhsat sahasında madencilik faaliyetlerine ilişkin her türlü tasarruf yetkisinin madencilik faaliyetleri sonlanıncaya kadar MAPEG'e geçmesi nedeniyle, ormancılık faaliyetlerinin uzman kuruluşu olan OGM'nin Devlet Ormanlarındaki denetiminden yoksun bırakan ve denetim işlerinin ne şekilde yapılacağı açık bir şekilde ortaya koymayan bir düzenleme ile belirsizlik oluşturulmuştur.

Diğer taraftan; OGM Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile "Orman kaynaklarını; ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel faydalarını dikkate alarak, bitki ve hayvan varlığı ile birlikte, ekosistem bütünlüğü içinde idare etmek" görevi OGM'ye verilmiştir. OGM'nin bu görevi, torba yasa ile başka bir kuruma devredilemez. Ruhsat sürelerinin uzunluğu ve alanlarının çok büyük olması da dikkate alındığında, ormanlar üzerindeki bu baskı ile ormanların devamlılığını tehlikeye düşürerek, sınırlarının daraltılmasına neden olacağı ayrıca denetim ve idaresinde başat kuruluş OGM'nin devre dışı bırakılması kabul edilemez. Türkiye Ormancılar Derneği olarak Devlet Ormanlarının madencilik için MAPEG'e devredilmesine şiddetle karşı çıkıyor ve kabul edilemez buluyoruz. Kanun teklifinde sadece maden yatırımcısının emek, masraf ve zaman kaybının önüne geçilmesi hedeflenmiş, madencilik faaliyetlerinin Ülke ormanlarının devamlılığı ve idaresi üzerindeki olumsuz etkileri göz önüne alınmamıştır.

Kanun teklifinin 3. maddesi ile devlet ormanlarında madencilik faaliyeti için ücretsiz izinler sağlanması, Türkiye'nin karbon nötr olma hedefiyle bağdaşmamaktadır. Orman Genel Müdürlüğü'nün (OGM) denetim yetkisi sınırlandırılarak, orman alanlarının sürdürülebilir yönetimi sekteye uğratılmaktadır.

Öte yandan, Anayasamızın 169'uncu maddesi ile "**ormanların korunması ve alanlarının genişletilmesi**" konusunda devlete yüklenen temel görev, ilgili kuruluş kanunuyla OGM'ye verilmiştir. Kanun teklifi ile MAPEG'e devredilmek istenilen yetkilerden dolayı, OGM'nin "**Orman kaynaklarını; ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel faydalarını dikkate alarak, bitki ve hayvan varlığı ile birlikte, ekosistem bütünlüğü içinde idare etmek**" görevi büyük ölçüde sekteye uğrayacaktır.



TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkinden mahrumdur.



Ormanların Ekonomik Katma Değeri Kömürden Daha Yüksektir

Teklifin temel gerekçelerinden biri, madencilik faaliyetlerinin ekonomik kazanç sağlamasıdır. Ancak ormanların sağladığı ekolojik ve ekonomik katkı, kömür madenciliğinin kısa vadeli kazançlarından çok daha büyüktür:

Kömür Madenciliği	Orman Ekosistemi
Kısa vadeli ekonomik kazanç sağlar	Uzun vadeli karbon yutakları oluşturur
Fosil yakıt tüketimini artırır	İklim değişikliğiyle mücadele eder
Toprak ve su kaynaklarını kirletir	Su döngüsünü düzenler
İstihdam yaratır ancak sağlık riskleri içerir	Sürdürülebilir ormancılık ve ekoturizm ile istihdam yaratır

Kanun teklifinde sadece maden yatırımcısının emek, masraf ve zaman kaybının önüne geçilmesi hedeflenmiş, madencilik faaliyetlerinin Ülke ormanlarının devamlılığı ve idaresi üzerindeki olumsuz etkileri yok sayılmıştır.

Orman ekosistemi, iklim değişikliğiyle mücadelede kritik rol oynayan karbon yutaklarıdır. Türkiye'nin iklim hedefleriyle tutarlı bir enerji politikası, fosil yakıt madenciliğini teşvik etmek yerine, ormanları koruyarak ve yenilenebilir enerjiye yatırım yaparak sürdürülebilirliği sağlamaktır.

Kanun teklifi ekinde yer alan koordinat listesine göre; Muğla-Yatağan ilçesindeki 1'inci alanda 14.100 hektar, Muğla-Milas ilçesindeki 2'nci alanda 23.307 hektar olmak üzere toplam 37.407 hektar büyüklüğünde bir alan madencilğe açılacaktır. Bu alanın 19.733 hektarı ormanlık alandır. Daha önce bu alanların madencilğe açılmasına yönelik genel mevzuat düzenlemelerinin STK'lar tarafından yargıya taşınması ve yargı kararıyla düzenlemelerin iptal edilmesi üzerine; bu kez kişiye özel ve adrese teslim düzenleme yapılmaya çalışılmaktadır.

Yapılmaya çalışılan bu özel düzenlemenin, Anayasamızın "**Kanun önünde eşitlik**" başlıklı 10'uncu maddesi ile "**Ormanların korunması ve geliştirilmesi**" başlıklı 169'uncu maddesine aykırılık teşkil ettiğini düşünüyoruz.

Türkiye Ormancılar Derneği'nin Çağrısı

Türkiye Ormancılar Derneği olarak, **Devlet Ormanlarının madencilik için MAPEG'e devredilmesine, muhafaza ormanlarının madencilğe açılmasına ve kömür madenciliğinin ekosistem üzerinde yaratacağı yıkıma şiddetle karşı çıkıyoruz.** Türkiye, iklim değişikliği ile mücadelede uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmek istiyorsa, bu yasa teklifi derhal geri çekilmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur, 19.06.2025

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ 58. DÖNEM YÖNETİM KURULU